

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๖/๑๕๕

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๙๙ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ที่ได้ส่งคืนกระทรวงวัฒนธรรมตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ นั้น กระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ จึงขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

๑. ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีความเห็นและข้อสังเกต เกี่ยวกับความชัดเจนในการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ว่าผู้ใดจะเป็นผู้พิจารณาให้การรับรองหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าธรรมนูญที่จัดทำขึ้นดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้ง เป็นไปตามกรอบของหลักการตามพระราชบัญญัตินี้ และแผนแม่บทที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (คณะกรรมการ) นั้น ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) (ศมส.) จึงได้แก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติด้วยการเพิ่มร่างฯ มาตรา ๑๓ (๘) และ (๙) กำหนดให้ ศมส. มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความสอดคล้องกับแผนแม่บทและแผนที่พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และให้ความเห็นชอบธรรมนูญ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ให้ข้อสังเกตแล้ว ต่อมา ในการประชุมหารือประเด็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแก้ไขดังกล่าวว่า การให้ความเห็นชอบธรรมนูญที่มีการกำหนดเพิ่มในร่างฯ มาตรา ๑๓ (๙) ให้เป็นหน้าที่ของ ศมส. ควรเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือไม่ หรือมีเหตุผลเป็นประการใด เนื่องจากร่างฯ มาตรา ๓๔ (๑) กำหนดไว้ว่าธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแผนแม่บทและแผนที่พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งแผนแม่บทและแผนที่พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวต้องเสนอต่อคณะกรรมการ ตามร่างฯ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ ซึ่งในการนี้ ศมส. ได้ชี้แจงในการประชุมโดยสรุปว่า เมื่อคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทแล้ว การจัดทำธรรมนูญจึงเป็นการทำตามกระบวนการภายใต้แผนแม่บท หากกำหนดให้คณะกรรมการเป็นผู้ให้ความเห็นชอบธรรมนูญอีกครั้ง อาจมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา เนื่องจากคณะกรรมการประกอบด้วยคณะทำงานระดับสูง จึงอาจไม่สามารถประชุมได้หลายครั้ง ประกอบกับการประกาศพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์จะต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด หากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ จะมีกระบวนการหลายขั้นตอนจากหลายภาคส่วน การให้ความเห็นชอบธรรมนูญจึงเป็นการกระทำภายใต้กรอบของแผนแม่บท สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงมีข้อสังเกตเกี่ยวกับคำชี้แจงดังกล่าวว่า หากกำหนดให้ ศมส. มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบธรรมนูญตามร่างฯ มาตรา ๑๓ (๙) แล้ว จะต้องมีการรายงานการให้ความเห็นชอบธรรมนูญให้คณะกรรมการทราบด้วยหรือไม่ อย่างไร

๒. ข้อสังเกต...

๒. ข้อสังเกตในประเด็นการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่คุ้มครองว่าการมีสิทธิอยู่อาศัย และใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ต้องไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนนั้น คมส. ได้แก้ไขปรับปรุงร่างฯ มาตรา ๓๐ (ร่างฯ มาตรา ๓๕ เดิม) ให้นำหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ที่มีบทบาทในการจัดทำแผนแม่บท แผนที่แสดงพื้นที่การจัดการพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และกำหนดเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ในร่างฯ มาตรา ๓๓ (ร่างฯ มาตรา ๓๘ เดิม) โดยให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐในพื้นที่เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แต่มีสัดส่วนที่น้อยกว่าผู้แทนของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นด้วยกับแนวความคิดดังกล่าว เนื่องจาก พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิคนในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ทั้งนี้ ในการดำเนินการจัดทำธรรมนูญของพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ แผนที่หรือการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรอบคอบ รวมถึงการกำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาตินั้น มีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับกฎหมายฉบับอื่นอย่างไรหรือไม่ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกินสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๔๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๘๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opm.go.th